

జలవివాదంలో ఓటు బ్యాంకు 'రాజకీయం'!

‘భీషమ నింపే సీళ్ళను సముద్రన పడిపోయే శాపం తన కండనని- బరువై దయకువై తను వెలియై జక బలియై -తప్ప సాగరాలలోకి వెళ్లలేక వెక్కివెక్కి పదుతున్నది ఆ అలల అలజి ఆ తడి ఆరని కండితడి కనపడలేదా వినపడలేదా సుద్దాల అశోక్ తేజ నదిలో పరకాయ ప్రవేశించి వేసినపరశ్నను, ప్రజలు అందిపుపుకోని జలవివాదాలు పరిపురించే ట్రీబ్యూనల్స్కు, కేంద్రపభుత్వానికి ప్రశ్నవేసి నిలదీయాలి. నెరుతి రుతువచ్చాలు తగ్గినప్పుడల్లా డేసంలో జలవివాదాలు రాష్ట్రాల మధ్య తలత్తుతోస్తుని. భారతశేశంలోని నదుల్లో 85శాతం అంతరాష్ట్ర విధానానికి చెందిన నదులు ఉన్నాయి. ఆ నదిజలాల పంపకంపై ఆనేక వివాదాలు తలత్తుతున్నాయి. రాజకీయానాయకులు వాటిని ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలూ మలుచుకొని లభీపొందుతున్నారు. జలవివాదాల ట్రీబ్యూనల్లు విచారణలు సుదీర్ఘకాలం సాగుతుండటంతో వివాదాల పరిపూరణం తీవ్ర జాప్యం జరుగుతోంది. అంతరాష్ట్ర నదిజలాల సమయాలు మనదేశ సమాఖ్య విధానానికి ప్రతిబింధకంగా మారుతేన్నది. దక్కిణ భారతశేశంలో గేరొవరి, కృష్ణాకావేరినదులు నిత్యం వివాదాలకు కేంద్రచిందువులు మారినాయి. ఉత్తరాదిన రావి బియ్యును, నర్సూదా వివాదాలపై ట్రీబ్యూనల్ దృష్టి సారించాయి. తమిళనాడు, కర్ణాటక మధ్య కావేరి వివాదం తరువగా తలత్తుతుంది. కావేరి జలవివాదం తమిళనాడు కర్ణాటక రాష్ట్రాల మధ్య కావేరినది సీటి వసరుల పంపిణీవై చాలా కాలంగా కొనసాగుతున్న వివాదం. కావేరి నది దక్కిణ భారతశేశంలోని కర్ణాటక, తమిళనాడు, తేరకు, పుదుచ్చీరి రాష్ట్రాల గుండా ప్రవహించే ఒక ప్రధాన నది. ఇది ఈరాష్ట్రాల ప్రజలకు జీవనాడి, తాగునీరు, సాగునీరు, విద్యుత్ ఉత్పత్తికి సీటిని అందిస్తుంది. 2023లో కావేరి జలవివాదం తలత్తుడంతో తమిళనాడు సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించి, తమ పంటలకు మదతుగా ప్రతి కోజూ సెకచుకు 24,000 కూడానెక్కులు కావేరి సీటిని విడుదల చేయాలని కర్ణాటకను కోరింది. దీనికి ప్రతిస్పందనగా, కోర్టు కర్ణాటకను 15 రోజుల పాటు తమిళనాడుకు 10,000 కూడానెక్కుల సీటిని విడుదల చేయాలని ఆడశించింది. ఆ రెండు రాష్ట్రాలు ఎవరికి వారు కావేరి నది సీటిలో

ఎక్కువపాటాను డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. ఈ వివాదం దశా భాల్యగా కోనసాగుతోంది. తరపుగా నిరసనలు, హింసక దారి తీసింది. ఈ వివాదంపై లోతైన అద్భుతునం ఇక్కడ ఉంది. కృష్ణానది జలాల ట్రైబ్యూనల్ తీర్పుప్రకారం కర్కనాటక ప్రథమత్వం లార్ బహదూర్ శాస్త్రీ ఆలమట్టి ద్వారా ఎత్తును 519 మీటర్ల నుంచి 524.26 మీటర్లకు పెంచి ఎగువ కృష్ణా-3లో ఎక్కువ నీటిని వినియోగించుకోవాలనే ప్రతిపాదన ఉమ్మడిఅంధ్రప్రదేశ్ పాలకులు తీర్పగా వ్యతిరేకించారు. కృష్ణానది జలాల పంపి ఓ కోసం బచావత్ ట్రైబ్యూనల్ కాలపరిమితి ముగియడంతో క్రిజేషన్సుకుమార్ ట్రైబ్యూనల్ కర్కనాటక, మహారాష్ట్ర, ఉమ్మడి

ఆంధ్రప్రదేశ్లకు నీటిని పంపిణీచేస్తూ అవార్డు ప్రకటించింది. గోదావరి జలాల వివాదం పరిష్కారం కోసం 1962లో కేంద్రప్రాంత అభ్యర్థనలు పెళ్ళాయి. దేశంలోనే తొలి అంతరాష్ట్ర జలవివాదాల ట్రైబ్యూనల్సు 1969లో ఆర్ఎస్బిపావత్ అద్భుతమైన కృష్ణాజలాల వివాదాల పరిష్కారంకు ఏర్పాటుచేశారు. కర్కనాటక, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ నీటి పరిధిలోనే రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. 1973లో బచావత్ ట్రైబ్యూనల్ అవార్డు ప్రకటించారు. కావేరి జల వివాదంలో 1990లో ట్రైబ్యూనల్ ఏర్పాటు చేస్తే 2007లో తుదితీర్పు వచ్చింది. గోదావరి నదికి సంబంధించిన అంతర్రాష్ట్ర జల వివాదాల తీర్పు కోసం జిస్ట్స్ బచావత్ నేతృత్వంలోని గోదావరి జలవివాదాల ట్రైబ్యూనల్సు ప్రథమత్వం ఏప్రిల్ 1969లో ఏర్పాటుచేసింది. తీర్పు ప్రక్కియలు

నొసాగుతున్నప్పుడే మహారాష్ట్ర, అంధ్రప్రదేశ్, ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్, కర్ణాటక మధ్య 1975 నంతరు రంలో అనేక అంతర్రాష్ట ఒప్పందాలు కుదిరాయి. తదనంతరం, 1978-79 నంతరు రంలో నీటిపోరుదల ప్రాజెక్టుల సంఖ్యకు సంబంధించి ప్రాథమిక రాష్ట్రాల మధ్య ద్వైపోర్సిక్ త్రిపోర్సిక్ ఒప్పందాలు కూడా జరిగాయి. త్రిబ్యునల్ ఈ ఒప్పందాలన్నింటినీ పరిగణిసలోకి తీసుకుంది. గోదావరి పరివాహక రాష్ట్రాల అభ్యర్థనలను పరిగణిసలోకి తీసుకుని వాటిని తుది అవార్డులో చెప్పింది. మహారాష్ట్ర పైఫాన్ పరకు గోదావరిలో ప్రవాహచ్చి ఉపయోగించుకోవచ్చు, అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం పైఫాన్ దిగువన ఉన్న గోదావరి ప్రవాహాలను ఉపయోగించుకోవచ్చు. అచ్చేవిధంగా, ద్వైపోర్సిక్ ఒప్పందాలు గోదావరి ఉపనదుల నీటిని పంచుకోవడానికి కూడా అనుమతిస్తాయి. ఈ ఒప్పందం ఇంచంపల్లి, పోలవరం పంటి అంతర్రాష్ట ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి అనుమతి ఇచ్చేవిధంగా త్రిబ్యునల్ 1980జూలైలో తనలావార్డును ఇచ్చింది. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఒప్పందం ప్రకారం పోలవరం ప్రాజెక్టు నుండి 80 టీఎసి గోదావరి నీటిని విజయవాడ ఆనకట్ట ఎగువన ఉన్న కృష్ణానదికి మళ్ళించవచ్చు. ఈ విధంగా కృష్ణాలో మళ్ళించబడే నీటిని ఈశ్రాలింది విధంగా పంచుకుంటారు. అంధ్రప్రదేశ్ 45 టీఎసి కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర 35 టీఎసి ఇంచంపల్లి బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టు మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, అంధ్రప్రదేశ్ ఉమ్మడి వెంచర్గా ఉటుటంది. ఇది త్రిపోర్సిక్ అంతర్రాష్ట నియంత్రణ బోర్డు ఆదేశాల ప్రకారం అమలు చేయబడ టంతో పాటు నిర్వహించబడుతుండని గోదావరి నదిపై త్రిబ్యునల్ దిశ నీర్మించింది. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో సిద్ధభూసికి ఏ మాత్రం తెలుగుపకుండానే మహారాష్ట్ర గైకార్డ్ ప్రాజెక్టు నుంచి బాట్లీ వరకు లెక్కకు మిక్రోలి ప్రాజెక్టులు గోదావరిపై నిర్మించి నుమారు 300టీఎసిల నీరును చెరబ్బుడంతో వివాదం చెలచేగంది. ఎస్టారెస్పీ శిఖిలోనే బాట్లీ ప్రాజెక్టును నిర్వించడంతో ఉమ్మడి ఎపికి మహారాష్ట్రకు మధ్యయుద్ధమే నడిచింది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటునంతరం మహారాష్ట్ర సయోధ్యకేసం తెలంగాణ యత్నించినా తుమ్మడిబాట్లీవద్ద ఎత్తు తగించుకొని ప్రాణితోత్పత్తి రిజర్వ్యాయర్ నిర్మించుకోవాలని మహా

రాష్ట్ర పరిషత్తు విధించింది. ఓటు బ్యాంకు రాజకీయాలకు నదీజలాల వివాదాలు వేదికలుగా మారుతున్నాయి. నీటి వివాదాలు పరిషారంకు పటిష్టమైన పారదర్శకమైన విధానంతో పాటు సమాఖ్య నుప్పిర్తో విశాల ధృవ్యాక్రమంతో మందుకు పోవాలి. కర్కాటకలో కేంద్రంలో ఒక పార్టీ పాలన ఉన్నప్పుడు తమికునాడు ఇఖ్బందిష్టెలా చర్యలు తీసుకోవడం. ఒకవేళ కర్కాటకలో ఒక పార్టీ, కేంద్రంలో ఒక పార్టీ ఉన్నప్పుడు అదే కావేరి వివాదంను మరోకింటో మాడంం మాన్కోవాల్సిన అవసరం ఉంది. త్రైబ్యున్సర్ తీర్పులలో పారదర్శకత పంచాల్ఫిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రాలు అన్యాయం జరిగినదిని అర్థికర్త 136, అర్థికర్త 32, ఆర్థికర్త 21 అనుసరించి చీటికి మాటికి సుప్రీంకోర్పును ఆర్థియస్సుస్సార్య, నీటికు రాజ కీమూలకు బంధం పెరుగుతుండటంతో భారత దేశంలో రాష్ట్రాలమధ్య యుద్ధ వాతావరణం నెలకొంటున్నది. ఎక్కువార్షిక సమితి మాజీ సెక్రెటరీజన రల్ ప్రైవేస్ ఘని చేసిన హెచ్చరికలు మన పాలకులు పరిగణలోకి తీసుకొని అంతరాష్ట్ర నదీజలాలల పరిష్కారకు ఒక శాశ్వత ట్రైబ్యున్స ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉంది. వివాదాలను తగ్గించాల్సిన అవసరం ఉంది. కేంద్రం ఒక్కటి కూడా ఈ వివాదాన్ని పరిష్కరించలేదు. త్రైబ్యున్సల్, కేంద్ర ప్రభుత్వం నదిజలాలవరదలను ఖచ్చితంగా అంచనావేసి ప్రాంతీయంగా ఉండే అవసరాలనుతీర్ణుడానికి పెద్దమనస్సుతో వ్యవహరించాలి. నదిజలాల సమస్య పెరిగిపెరిగి జ్ఞాయిసమస్యగా మారే అవకాశం ఉంది. కృష్ణానది నుంచి సముద్రంలో వృధాగా కలిసేనీటిని బంకచర్చద్వారా కరవు పీడిత ప్రాంతమైన రాయల్సీసమకు తరలిసామని చంద్రబాబు 200 లీఎంసి ప్రాజెక్టును ప్రతిపాదిం చడంతో తెలంగాణ వ్యతిరేకించింది. అంతరాష్ట్ర నదిపై ఒక రాష్ట్రం ప్రాజెక్టు నిర్మించి, అభివృద్ధి చేయడంవల్ల నది పరివా హకంలో ఉన్న ఇతర రాష్ట్రాలు తమ ప్రయోజనాలకు భంగం కలుగుతుండనే భావనతో వివాదంకు ఆజ్యం పోస్తున్నాయి. కేంద్రం కూడా నది జలాల చట్టం 195ర్యాల్ పరిషారం కోసం చౌరపూపడం లేదు. అంతరాష్ట్ర నదిజలాల చట్టం 2019లేక సప్రంబలలో అదే సంవత్సరం జలై 25 చట్టపశ్చల్లో పెట్టినది నది వివాదాల పరిషారంకు దోహదం చేసేలా ఉన్నప్పటికి అయి రాష్ట్ర మద్య ఒప్పందాలు, పరిషారాలను చేయడానికి సప్రంబలు ఇంకా ఇందులో చేయాల్సినవి ఉన్నావి.

ఎ.వి.వి ప్రశాద్ దిన్స్ట్రాప్టర్స్‌ని ఉన్నతస్థితికి తీసుకువచ్చారు.కటుం
తోస్యానుడానికి కారణం ఏమై ఉంటుందవే ఆల్రో ఒ సభ్యులు రాజకీయ వారసత్వాలో ఉన్న

కర్తలు సతమత
అనుభి తనుశార్

ంచారు. పైర్స్‌బ్రాండ్ నాయకురాలిగా రాజ్‌ల్లో ప్రారంభంలోనే సంచలనం స్ఫుష్టించి నాలుగునూర్లు ముఖ్యమంత్రి పీరం అది య. ఆమె అధికారంలో ఉన్నకూలం కూడా చలనమే. ప్రశంసలు, విమర్శలు కూడా వచ్చాయి. అధికారంలో ఉన్నప్పుడే వారం ఎమ్కొని బహిరంగంగానే ప్రకటించడమే తన ఆత్మకథలోకూడా అతడి గురించిచాలా కాల అభిప్రాయాలు ప్రకటించారు. 2019 లో ఆకాశము బిఎస్‌పి జాతీయ సమస్యలు నియమించి తన తర్వాత అతడే ‘ఉత్తృత్తి’ అన్నట్లు ప్రకటనలు చేశారు. అయితే లోనే ఆకాశము వ్యక్తిరేకంగా కూడా పార్టీలో పుండి మాటల్లారు. పార్టీలో ఎందరో సమనే తలు, కాస్తిరూం అనుమతయించాడనా రాజీం సమాలు పూర్తిగా ఎరుగని కురదాడికి వారా ద్వారాతలు అప్పగించడమేమిటని భాషటం నిర్ణయం తీసుకొంటే అది మళ్ళీ మారదు ఎవరేమనుకున్నా అతడే తన వారసుడని సందర్శాలలో ఆమెనొక్కిచెప్పారు. అలాంటి జప్పుడు మారాత్మకాగా తోలగించిపార్టీతో రాంటి సంబంధం లేకుండా బహిపూరించా నివేదకు ప్రధానకారణం ఇటీవలప్పార్టీ నిధువారా గోల్డ్‌మాల్ జరగడమేనని చెప్పుకొం రు. అతడి బహిపూరణ ప్రభావం యువ ఎక్కువే పడవచ్చు. 2007లో 30.43 లక్ష ను చీఎప్పి టిట్లుకాతం 2024లోకసభల నాటికి 9.39 శాతానికి పడిపోయిందం చేసి ఎంత త్వరగా ఉనికిని కోల్పోతున్నదో పుతుంది. ఇంకా మాయావతి పోస్టర్లు జయం సాధించే స్థితిలో బిఎస్‌ లేదు వారసుని ఎంపికివిషయంలో ఆమె స్వదేన తీసుకోవడం అవసరం. మాయావతి చిఎస్స్ ఆగిపోకూడదు కదా!

దొన్నట్లిపుపు అడగుగున గాటి
పోటి ఇచ్చిన మాజీ ఉపాధ్వరులు
కుమరా హోర్నెస్ ఎన్నికల్లో ఉటిమి
తర్వాత కొంతాలం హోనగానే
అమెరిక
అడిపోయారు. ఇప్పుడు మళ్ళీయాశిలక రాజ
యాశిలకీ రావాలున్న నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు
చీచెలి కాలంలో ఆమె పాలోంటున్న కార్బన్కమూ

చూస్తే హీరిన్కు గడ్డనీయంగా మద్దతు లభించింది. 72శాతం మంది డెమోక్రాటిక్ ఓటర్లు తాము కుమలాహరిన్కే మద్దతునిస్తామని చెప్పారు. 8 శాతం రిబిప్పకను, 38శాతం ఓటర్లు మాత్రం

పెరిగెన విద్యార్థులు.. తగ్గున యూనివర్సిటీలు

పంచంలోనే అత్యధిక జనాభా కలిగిన దేశంగా 2023లోనే భారతీ అవతరింపడం, ప్రపంచ జనాభాలో ఆరవ వంతు భారతీయులే ఉండడం, భారతీయుల నగటు వయస్సు 28.4 ఏండ్లు ఉంటూ ముద్దగా ‘యువభారతీ’ అంటూ నోరారా పిలవడం చూస్తున్నాం. అత్యధిక యువ జనాభా కలిగిన దేశంగా అవతరిస్తూ ఉజ్జ్వల భిషప్పతును కలిగిన దేశంగా నిలుస్తా, (2011 గణాంకాల ప్రకారం) దేశంలో అక్షర్ణస్తత రేటు 74.04 శాతం, ప్రాథమిక పారశాల స్థాల నమోదు నిష్పత్తి దాచాపు (జికాఫరీ) 100 శాతంగా, ఉన్నత విద్యలో స్థాల నమోదు నిష్పత్తి (2021-22 ప్రకారం) 28.4 శాతం నమోదు కావడం చూస్తున్నాం. భారత ప్రభుత్వ లక్ష్యాల ప్రకారం 2035 నాటికి ఉన్నత విద్యలో జికాఫరీ 50 శాఖానికి చేర్చడానికి ప్రశాశలు అమలు చేస్తున్నారు. 2021-22లో యూనివర్సిటీ విద్యలో 4.43 కోల్డూగా ఉన్న నమోదును 9 కోల్డూక పెంచడానికి ప్రస్తుతం ఉన్న యూనివర్సిటీలు సంఖ్యను స్థాపింపు చేయవలసిన అవసరం ఉండని నిష్పత్తిలు సూచిస్తున్నారు. భారతీయ యువతును శైఖంయం కలిగిన విద్యామంతులుగా మార్కుడంలో భారత విజయం సాధిస్తే 2047 నాటికి మన దేశం ‘విశిష్ట భారతీ’ స్థాయికి ఎదుగుతుండనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. 2022 గణాంకాల ప్రకారం ప్రస్తుతం భారతీలో 1,160 యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయని, ఉండులో 52 కేంద్రీ య విశ్వవిద్యాలయాలు, 808 రాష్ట్ర, ప్రైవేట్ విశ్వవిద్యాలయాలు, 152 జాతీయ స్థాయి విద్యా సంస్థలు, 06 రాష్ట్ర స్థాయి సంస్థలు ఉన్నాయి. మన దేశంలో 418 ప్రభుత్వ యూనివర్సిటీలు, 390 ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీలు, 80 ప్రైవేట్ డీమ్స్ యూనివర్సిటీలు, 44 ప్రభుత్వ డీమ్స్ యూనివర్సిటీలు, 10 ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీలు ఉండగా, అన్ని కలుపుకొని దాచాపు 470 ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీలు ఉండగా, అన్ని కలుపుకొని దాచాపు 53 ప్రభుత్వ (రాష్ట్ర/కెంద్ర) యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి. దేశప్రాంతంగా విస్తరించిన 1,160 యూనివర్సిటీల్లో 680 పట్టణ ప్రాంతాల్లో, 480 ప్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. మన దేశ జనాభాలో 66 శాతం గ్రామీణంలో ఉండగా 41శాతం మాత్రమే ఆ ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. పట్టణ ప్రాంతాల్లో 34 శాతం జనాభా ఉండగా 59 శాతం యూనివర్సిటీలు ఈ పట్టణాల్లో నెలకొల్పడం జరిగింది. భారతీలో ఉన్న 47,94 కళాశాలల్లో 60 శాతం గ్రామీణంలో, 40 శాతం పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి. అధిక యువత నివసించే గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో యూనివర్సిటీలు, కాలేజీలు పెరిగితే గ్రామీణ యువత కూడా ఉన్నత విద్యాభ్యాసం వైపు మొగ్గు చూపే అవకాశం ఉంటుందని గమనించాలి. అత్యధికంగా రాజస్థాన్లలో 93, గుజరాత్ లో 91, యూహీలో 87 యూనివర్సిటీలు ఉండగా, అండమాన్ నికోబార్లు/లక్ష్మీప్రదీవ్ ద్వారా నగర్ హవేలి/దయూర్ దమన్లలో ఒక్క యూనివర్సిటీ కూడా లేకపోవడం విచారకరం. జనాభా ప్రాతిషఠికన ఈశాస్య రాష్ట్రాల్లో తత్కువ జనాభా ఉన్నప్పటికీ ఎక్కువ ఉన్నత విద్యా సంస్థలు ఉండడం, యూనివెర్సిటీల్లో ప్రైవేట్ / చత్రీసిఫ్ట్ డిల్స్ అధిక జనాభా ఉన్నప్పటికీ దాసికి తగినట్లుగా కావుండా తక్కువ విద్యా సంస్థలు ఉండడం గమన్సార్లు. దేశవ్యాప్తంగా జిల్లాల్లో వివరాలను గమనిస్తే అత్యధికంగా జెప్పార్ జిల్లాలో 35, బెంగళారు లో 25, అహ్మదాబాదు జిల్లాలో 21 యూని

డా: బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి

యూనివెర్సిటీ పూర్తమే ఉండగా, దాదాపు 380 జిల్లాల్లో
 (ముఖ్యంగా యాపీ, ఎంపి, ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో) ఒక్క
 యూనివెర్సిటీ కూడా లేకపోవడం అశ్వర్యాన్ని కలిగిస్తున్నది.
 నగరాల వారిగా కాలేజీల్లో బెంగళూరు అర్ధాన్లో 1,118
 కాలేజీలు, ప్రస్తర్లో 740 స్కూల్లో 628 కాలేజీలు.

A photograph showing several students in a university setting. In the foreground, two female students are looking down at their phones. In the background, a male student is sitting on a pillar reading a book. The architecture features red brick pillars and arches.

బోధించే కళాలలు ఏర్పాటు చేయవలసిన అగ్త్యం ఏలు దింది. ఈ ప్రాంతాల్లో 167 యానివర్షిటీలు, 2,293 కలెజీలు ఉన్నాయి. ఈ మారుమాల ప్రాంతాల్లో తెల్ల అత్యధికంగా డెఫ్రాడూన్లో 19 యానివర్షిటీలు, 132 కలెజీలు ఉన్నాయి. ఇలాంటి మారుమాల ప్రాంతాలకు చెందిన 116 జిల్లాల్లో ఒక్క యానివర్షిటీ కూడా లేకపోకలు. 22 నుండి 25 వరకు వేగంలో వేగంలో

గమనార్థం, 23 జిల్లాల్లో ఒక్క కులాల్ కొడు లక్షపాదం గమనార్థం. భారత ప్రభుత్వం గుర్తించిన అస్విరేషనల్ జిల్లాలు లేదా ఆకార్క కలిగిన 112 జిల్లాల్లో 74 జిల్లాల్లో యూనివర్సిటీలు లేకపోవడం, 43 జిల్లాల్లో ఒక్క యూనివర్సిటీలు ఉండడం గమనించారు. ఈ వర్గంలో కేవలం రాంచీలో మాత్రమే 18 యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా 2015-16లో 755 యూనివర్సిటీలుండగా, 2022 నాటికి వాటి సంఖ్య 1,160కి పెరగడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఒక లక్ష (18-23 ఏండ్ల) యువతకు 0.8యూనివర్సిటీలు ఉండగా, 33 కళాలలు ఉన్నాయి. చంద్లీ ఘర్లో ఒక లక్ష యువతకు 17 యూనివర్సిటీలు ఉండగా, యూపీ/బీఎస్/ఫ్రీఎస్/పిఎస్ రాష్ట్రాల్లో ఒకటి కన్న తక్కువగా నమోదు అయ్యాయి. లక్ష యువజనాభాక్త అరుణా చల్లలో 1,692 కాలేజీలు ఉండగా, చత్తీస్ ఘట్/ ఏపిల్లో ఒక్క కాలేజీ మాత్రమే ఉన్నది. ఉన్నత విశ్వాలో ఛీకార్ల పాఠం 28.4 శాతం ఉండగా, ఇంచులో మహిళ లక్ష 28.5 శాతం, పురుషులక్ష 28.3 శాతంగా నమోదు అయ్యాంది. దేశవ్యాప్తంగా 14 రాష్ట్రాలు/యూటీల్లో జీక్షాఏర్ దేశ సగటు కన్న తక్కువగా ఉండగా, తమిళనాడు కొలజిలని అప్పడ చుట్టూ ఉన్న యొస్సుగా లుగా మార్పుడం సత్కరమే జరగాలి. నేడు దేశవ్యాప్తంగా, మఖ్యాంగా మారుమాల ప్రాంతాల్లో ఉన్నత విద్యాసంస్థలు ను నెలకొల్పడం, మహిళా విద్యకు పెదవీట చేయడం సత్కర అవసరంగా తోస్తున్నది. నేడు సేవలు అందిస్తున్న యూనివర్సిటీల్లో కాలేజీలతో పాటు నూతనంగా నెలకొల్పే యూనివర్సిటీలు లేదా కాలేజీల్లో అన్ని రకాలైన పసందులను కల్పించడం, విద్యతో పాటు శైవాల్యాలను పెంచిపోయించడం జరగాలి. యువభారతాన్ని సైపణ్య భారతంగా మార్చితేనే 2035 నాటికి 50 శాఖనికి జీక్షాఏర్ చేరడంతో పాటు 2047 నాటికి వికినిత్ భారత లక్ష్యసాధన కూడా సుస్థయం అపుతుంది. మన దేశంలో 34 యూనివర్సిటీలు, 113 ఉన్నత విద్యాసంస్థలు నాయ్యమైన సాంచేతిక విద్యను అందిస్తున్నాయి. మన దేశంలో 18-35 ఏండ్ల యయస్సు ఉన్న యువత 60 కోట్లు ఉన్నారు. పారందరికీ ఉన్నత విద్య అందించే రాసున్న రోజుల్లో భారత భవిష్యతు ఫునంగా వెలగించుతున్నదని నమ్ముదాం. మఖ్యాంగా ఉన్నత విద్య సంస్థలు లేని లేదా తక్కువగా ఉన్న మారుమాల ప్రాంతాల విషిష్టత, పూర్వపడ పరిరక్ష, సామాజిక సాంస్కృతిక వారసత్వాలను కాపాడుకుంటూ ఉన్నత విద్యలో మన యువజనార్థం రాటిస్తూ, దేశ సుస్థిరాచివ్యాధికి బాటలు చేయాలి. ప్రపంచానికి మన సైపణ్య యువ

